

Trefwoorden

Vertalen in het Nederlands, interpretatieve methode betekenisoverdracht, tekstanalyse, retoriek, een doelttekst produceren in de Nederlandse taal, voorbereiding op professioneel vertalen in het Nederlands, skopos, contrastief werken naar talenpaar.

Situering

Het opleidingsonderdeel biedt een taalonafhankelijk deel waarin theoretische aspecten van de vertaalmethode worden gedoceerd en waarin de belangrijkste concepten voor het leren vertalen in de moedertaal worden uitgelegd. De studenten worden voorbereid op geldende normen binnen de professionele vertaalwereld en vertalen authentieke teksten die aansluiten bij hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen. Dankzij dit OO verdiepen de studenten tevens hun kennis van de cultuur van de vreemde taal en leren zij hoe zij culturele elementen kunnen overdragen naar het Nederlands.

Inhoud

De basismethode is de interpretatieve methode, ontwikkeld door Lederer en Seleskovitch in combinatie met een comparatistische en functionalistische aanpak. Dat betekent dat de lesgever zich toespitst op specifieke en veel voorkomende vertaalproblemen per talenpaar. Volgens de interpretatieve methode is vertaling een weergave van een interpretatie, van iets wat (vaak) impliciet in een tekst vervat zit. Studenten leren te hertalen en raken vertrouwd met betekenisoverdracht en met de transformaties die een brontekst ondergaat in vertaling. Zij leren stijlmiddelen en retoriek in de vreemde taal herkennen en worden aangezet tot het nadenken over de tekst en de betekenis die deze genereert (bij de vertaler/lezer). Deze houding vormt immers de basis voor het vertalen van gespecialiseerde teksten (in de master), bijvoorbeeld economische, medische, juridische teksten, teksten uit de wereld van kunst en cultuur en literaire teksten. Daarnaast worden de studenten vertrouwd gemaakt met het concept van de skopos: doel en functie van de tekst in de doelcultuur bepalen de vertaalstrategie. De studenten vertalen thuis authentieke teksten die verband houden met actuele maatschappelijke onderwerpen. De vertalingen worden tijdens de werkcolleges uitputtend van commentaar voorzien.

Begincompetenties

N2VN, vertalen in het Nederlands uit de vreemde taal, bouwt voort op kennis en competenties verworven tijdens het stamvak Taalnormering Nederlands in BA1, het stamvak Inleiding tekst en taal, Toegepaste Taalkunde1 in BA2, cultuurgeschiedenis, vertaaltechnologie en vertrekt vanuit verworven inzichten van de colleges vertalen uit het Engels en Frans in het Nederlands uit BA1. Voor alle andere vreemde talen vormt dit OO de eerste kennismaking met vertalen in de moedertaal.

Eindcompetenties

- 1 Het Nederlands beheersen op het niveau van de professionele moedertaalgebruiker zowel met betrekking tot begrijpen, als schrijven [B.1.1.; met toetsing]
- 2 Kennis en inzicht bezitten met betrekking tot de culturele en institutionele context van de betrokken taalgebieden en voor de interculturele relaties en verschillen, en die gericht gebruiken bij de interpretatie, vertaling en productie van geschreven teksten [B.1.5.; zonder toetsing]
- 3 Kennis en inzicht bezitten met betrekking tot tekstproductie en vertaalprocessen [B.1.6.; met toetsing].
- 4 Kritisch reflecteren over het eigen denken, leren, beslissen en handelen [B.3.3.; zonder toetsing].
- 5 Getuigen van intellectuele nieuwsgierigheid en een ingesteldheid tot levenslang leren [B.3.4.; zonder toetsing].
- 6 Schriftelijke communicatie adequaat interpreteren en analyseren [B.6.1; met toetsing].
- 7 Zelfstandig teksten van gemiddelde moeilijkheidsgraad vertalen vanuit de vreemde taal in het Nederlands [B.6.4 met toetsing].
- 8 Relevante woordenboeken en naslagwerken kennen, efficiënt en adequaat gebruiken en kritisch evalueren [B.6.5; met toetsing].
- 9 Relevante elektronische hulpmiddelen kennen efficiënt en adequaat gebruiken en kritisch evalueren [B.6.5. zonder toetsing].
- 10 Kennis en inzicht bezitten met betrekking tot betekenisoverdracht [B.1.6.; met toetsing].
- 11 Realia (culturele referenties) kunnen herkennen in de brontekst. Strategieën kunnen

toepassen om realia in vertaling weer te geven [met toetsing]

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, werkcollege, zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Alle studenten bereiden thuis een vertaling voor. In het werkcollege wordt er uitgebreid stilgestaan bij de vertaalproblemen en vertaalfouten waarop studenten tijdens het examen geëvalueerd worden: interferentie met de brontaal, polysemie, interpretatie, weglatingen, vocabulaire, realia, fouten tegen het Nederlands etc.

In het deel "Denken over vertalen" (4 hoorcolleges) maken de studenten kennis met concepten en strategieën die direct verband houden met de vertaalpraktijk. Onderwerpen die aanbod komen zijn onder meer : interpretatie, realia, ethiek, vertalen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Leermateriaal

Losse teksten per vreemde taal.

Powerpointpresentaties van de hoorcolleges, teksten en overig studiemateriaal worden via Ufora beschikbaar gesteld.

Referenties

- *Filter, tijdschrift over vertalen*, online, <http://www.tijdschrift-filter.nl/> en op papier (bibliotheek VTC)
- Stella Linn en Arie Molendijk, *Vertalen uit het Frans. Tekst en uitleg*, Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2010.
- Stella Linn en Miel Slager, *Vertalen uit het Spaans. Tekst en uitleg*, Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2007.
- Karinne Eyckmans en Winibert Segers, *Nieuwe vertaalgids Frans Nederlands*, Kortrijk: uitgeverij UGA, 2006.
- Jean Delisle, Hannelore Lee-Jahnke, Monique C. Cormier, *Terminologie van de vertaling* (vertaald en bewerkt door Henri Bloemen en Winibert Segers), Nijmegen : Vantilt, 2003.
- Jean Delisle, Hannelore Lee-Jahnke, Monique C. Cormier, *Terminologia della traduzione* (bewerkt voor het Italiaans door Margherita Ulrych, vertaald in het Italiaans door Caterina Falbo en Maria Teresa Musacchio), Milano: Hoepli, 2002.
- <http://taaladvies.net/>
- Syllabi: Toegepaste taalkunde 1 en 2, Stamvak taalnormering Nederlands, Frans taalpraktijk B, Interpreteren en vertalen...
- Vertaalblog van vertalers Rokus Hofstede en Martin de Haan <http://www.hofhaan.nl/>

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Individuele begeleiding aansluitend op de lessen, of na afspraak via e-mail met de lesgevers.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het examen wordt gevormd door een theoretisch deel, denken over vertalen, (20%) en een vertaling in het Nederlands van twee teksten in de twee vreemde talen die de student in zijn curriculum volgt (2x 40%). Het gaat om teksten of tekstfragmenten die aansluiten bij hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen. Het gebruik van heuristische hulpmiddelen zoals woordenboeken is toegestaan.

Het hele examen: "denken over vertalen" en de twee vreemde talen waaruit de student in het Nederlands vertaalt, wordt on campus aangeboden.

Eindscoreberekening

Het gemiddelde van de scores op het theoriegedeelte (20%) en de twee vertalingen (2 x 40%). De voldoendes die de student behaalt voor de afzonderlijke onderdelen mogen meegenomen worden naar de PE2, in het geval de student voor het hele opleidingsonderdeel een onvoldoende behaalde. De student legt bij de tweede kans dus alleen een schriftelijk examen af voor het onderdeel waarop een onvoldoende werd behaald.

Faciliteiten voor werkstudenten

Mogelijkheid tot vrijstelling aanwezigheid in overleg met de betrokken lesgever. Eventueel vervangopdracht.